

Як знайти роботу в ІТ кандидату без досвіду?

На першу роботу не беруть без досвіду, а отримати його без роботи неможливо. Знайома проблема? Насправді шлях її вирішення є, і не один. [Компанія SoloWay Tech](#) розповідає, де отримати практичний досвід в ІТ ще під час навчання, чим зацікавити рекрутера та як пройти співбесіду англійською.

Чи(м) відрізняється пошук роботи в Україні та Європі?

Минулого року 71 відсоток українських спеціалістів без досвіду або з маленьким досвідом [працевлаштувалися](#) в українські ІТ-компанії і 21 відсоток — в закордонні.

Загалом процес пошуку роботи дуже схожий: і в Україні, і за кордоном рекрутерів цікавлять релевантний досвід та навички, які відповідають конкретній вакансії. Тим не менш, є кілька факторів, що можуть вирізнятися:

- **Запити на мови програмування та технології.** Щоби слідкувати за актуальними вимогами роботодавців, вивчайте вакансії на різних ринках та загальні тренди мов програмування (наприклад, міжнародний [індекс TIOBE](#) та український [рейтинг від DOU](#)).
- **Вимоги до рівня англійської мови.** Іноземні компанії очікують, що ви будете вільно комунікувати з командою та замовниками. Для цього рівень англійської має бути вищим за B2. Цей фактор особливо важливий для спеціалістів без досвіду, адже мова — те, що допоможе вирізнитися з-поміж конкурентів. Якщо ваше володіння англійською ще не надто впевнене, саме час піти на курси або звернутися до репетитора.
- **Вимоги до безпеки.** Через війну деякі іноземні компанії побоюються працювати з українськими спеціалістами, адже не мають гарантій, що робота буде виконана вчасно та без форс-мажорів. Тим не менш, вакансії продовжують з'являтися: так, у квітні на [порталі DOU](#) серед 229 вакансій для початківців 54 було від закордонних компаній.

Як привернути увагу рекрутера, якщо у вас немає комерційного досвіду?

Хоча рекрутерів більше цікавлять досвідчені спеціалісти, вони звертають увагу і на новачків. Про це свідчать дані [опитування](#) IT-порталу DOU: протягом останнього року представники компаній зверталися до 54 відсотків кандидатів, які мають менше року досвіду, та до 29 відсотків тих, хто шукає першу роботу.

Щоби потрапити в число тих, кого вирізняють рекрутери, варто, перш за все, попрацювати над резюме.

Опишіть релевантний досвід

Здається, що вчорашньому студенту нічого написати в цьому розділі, але це не так. Є принаймні п'ять способів отримати досвід:

1. **Реальні кейси.** Друзям потрібно зробити сайт для їхнього музичного гурту? На IT-курсах дають практичні завдання? Все це — досвід, який потрібно додати в резюме. За можливості, виконуйте більше таких кейсів (наприклад, просіть у викладачів додаткові завдання та питайте про фідбек).
2. **Хакатони**, тобто заходи, на яких учасники розбиваються на команди та вирішують практичні задачі за участі менторів. Якщо ваша команда виграє — отримаєте нагороду (наприклад, стажування в компанії), якщо ні — у вас точно залишиться кейс для портфоліо.
3. **Волонтерська робота.** Часто стартапи шукають молоді таланти, які готові працювати безкоштовно, щоби набути досвіду. Шукати такі проєкти варто через знайомих або в соцмережах, де періодично публікуються подібні оголошення.
4. **Завдання на біржах фрілансу.** Часто замовники шукають виконавців, які готові виконати нескладні завдання за невелику плату.
5. **Тестові завдання**, які ви виконуєте, коли подаєтеся на вакансії. Лайфхак: просіть у потенційних роботодавців фідбек, щоби покращити тестове та зробити його конкурентноздатним.

Перерахуйте професійні навички

Ще один важливий розділ, який разом з досвідом формує ваш образ як спеціаліста. Щоби заповнити його правильно:

- **Уважно читайте вимоги до вакансій**, які вас цікавлять. Які саме hard skills шукають роботодавці? Чи достатньо у вас цих навичок? Якщо ні, подумайте про додаткове навчання: курси, книги, пошук ментора тощо.
- **Вказуйте рівень володіння кожною технологією та мовою програмування**. Починайте з тих, якими володієте краще за все. Уникайте неправдивої інформації — це все одно з'ясується на співбесіді або при виконанні тестового.
- **Не зловживайте порожніми фразами** на кшталт «Впевнений користувач ПК»: це не дає рекрутеру жодного уявлення про те, чи зможете ви вирішувати конкретні задачі бізнесу.

Грамотно оформіть

Неочевидний факт: оформлення резюме не менш важливе за зміст. Ваше резюме — серед сотень інших — пройде кілька етапів перевірки, від HR-спеціаліста до одного з керівників. Подбайте про те, щоби зекономити їхній час, стисло та зрозуміло виклавши основну інформацію:

- **Будьте лаконічні**: обсяг резюме не має перевищувати двох сторінок, а для новачків без досвіду часто достатньо і однієї.
- **Розбийте інформацію на блоки**: розділ про себе (тобто про це, чим ви можете бути корисним компанії), освіта, професійні навички, рівень англійської.
- **Оберіть один стиль та розмір шрифту** для всього тексту: виділіть тільки назви блоків, щоби інформацію було легко знайти.

Як правильно подати нерелевантний досвід?

Переходите в ІТ з іншої галузі? Подумайте, як ваш минулий досвід та навички можуть вас продати:

- **Коротко вкажіть весь досвід роботи, навіть якщо він нерелевантний**: так рекрутер побачить картину в цілому та зрозуміє, наскільки стабільно ви працювали на кожній позиції.
- **Детальніше опишіть досвід, що хоч якось дотичний до сфери діяльності бізнесу**: наприклад, ви займалися аналітикою, а компанія, в якій хочете працювати, має справу з базами даних.
- **Наголошуйте на рівні англійської мови**: якщо він високий, це точно додасть ваги в очах рекрутера.
- **Покажіть, що вмієте мислити як підприємець та орієнтовані на результат**. Уникайте шаблонних фраз, натомість вказуйте більше конкретних цифр та фактів.

- **Підкресліть володіння soft skills, релевантними для роботи в ІТ** (бажано з прикладами): тайм-менеджмент, вміння виходити з кризових ситуацій, налагоджувати роботу в команді.

Як пройти співбесіду англійською мовою?

Незалежно від рівня англійської, співбесіда — це стрес: ви можете переплутати слова, розгубитися або щось забути. Розповідаємо про кілька стратегій, які допоможуть зменшити стрес та справити гарне враження на рекрутера.

- **Вивчіть інформацію про компанію.** Зайдіть на її сайт, почитайте сторінку в LinkedIn, ознайомтеся з відгуками: так ви краще зрозумієте потреби бізнесу та очікування від спеціалістів. Неочевидний лайфхак: якщо ви знаєте, хто буде проводити співбесіду, заздалегідь продивіться сторінки цієї людини в соцмережах, щоби легше встановити контакт.
- **Перечитайте опис вакансії.** Що саме від вас очікує роботодавець? Наскільки ваш досвід та навички відповідають цим вимогам? Які запитання до вас можуть виникнути та що ви будете відповідати?
- **Підготуйте коротку самопрезентацію.** Скоріш за все, на початку інтерв'ю вас попросять розказати про себе. Відповідь має бути лаконічною (на одну-дві хвилини) та, перш за все, давати уявлення про вас як спеціаліста.
- **Тренуйтеся.** Декілька разів проговоріть ключові тези, які плануєте озвучувати. Зверніться до людини з вашого оточення, яка добре знає англійську, та попрактикуйтеся з нею в самопрезентації та відповідях на питання.
- **Під час співбесіди не замикайтеся в собі.** Забули або переплутали слова? Поясніть, що хвилюєтеся, або пожартуйте над собою: пам'ятайте, що рекрутер чудово розуміє ваш стан. Отримали нестандартне запитання, яке не стосується ваших знань та навичок? Скажіть, що, хоча подібного досвіду не маєте, в подібній ситуації діяли б певним чином (опишіть, яким).
- **Ставте запитання.** Не будьте байдужими: заздалегідь подумайте, що саме цікавить вас в бажаній посаді, та запитайте представника компанії.
- **Незалежно від результату співбесіди, попросіть фідбек:** так ви зрозумієте, які саме навички варто вдосконалювати.

Висновки

Пошуки роботи варто сприймати як роботу: приділяти час, докладати зусиль, аналізувати дані, етично комунікувати. Цей підхід стосується спеціалістів будь-якого рівня, але новачкам доведеться докласти трохи більше зусиль, щоби досягти цілей:

- **Розставити акценти в резюме.** Подумати, як правильно подати відсутність досвіду, нерелеватний досвід або навички так, щоби вони зацікавили рекрутера.
- **Отримати практичний досвід.** Навіть якщо це буде робота на волонтерських засадах, реальні кейси значно посилять ваше резюме.
- **За необхідності — підтягнути професійні навички та англійську.** Це дозволить впевненіше почуватися під час інтерв'ю та підвищить ваші шанси розпочати кар'єру в ІТ.